

Тақризи

роҳбари илмӣ ба рисолаи доктории Назар Муъмин дар мавзуи «Адолати иҷтимоӣ дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ»

Адолати иҷтимоӣ аслан дар тамоми манбаъҳои пажӯҳишӣ ҳамчун мачмуи амалҳои марбут ба ташкили чунин низоми ҳаёти ҷамъиятиест, ки тавассути он тақсим ва дастрасии манбаҳои зарурии ҳаётӣ, сармояи инкишоф баҳри доираи васеи одамон муяссар мегардад. Аз чигунагии дарк ва татбиқи ин гуна амалҳо заминаю фазои мусоиду мусолиҳатомез барои худтатбиқкунии аъзоёни ҷомеа ба вучуд меояд. Бинобар ин олимони ҳамаҷа зимни таҳлили ин ин мавзӯ дар баробари баррасии дигар масъалаҳо бахусус ба масъалаи мукамалсозии низоми мавҷудаи иҷтимоӣ, ниҳодинасозии арзишҳо, танзими мувафаққонаи нобаробариҳои иҷтимоӣ ва ғайра бештар таваҷҷӯҳ намудаанд. Як чунин иқдоми пажӯҳиши ҷолибу наваҷӯ дар рисолаи доктории номзади илмҳои фалсафа Муъмин Назар таҳти унвони ... низ сурат гирифтааст, ки дар илмҳои ҷомеашиносии ватанӣ дастоварди намоён маҳсуб меёбад.

Муаллиф дар рисола таъкид менамояд, ки ҷустуҷӯҳои фикрӣ имрӯз атрофи дарки ҳадафу дурнамоҳои татбиқи адолати иҷтимоӣ дар Тоҷикистони соҳибистиқлол равнақи тоза касб намудаанд. Аз ин ҷиҳат дар рисолаи пажӯҳишҳои дар ин самт анҷомдодашуда хеле муфассал мавриди таҳлил қарор дода шудаанд. Дар ин замина ҳамчунин нишон дода шудааст, ки адолати иҷтимоӣ дар меҳвари санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва барномаҳои татбиқшавандаи рушди иқтисодию иҷтимоии кишварамон, бахусус дар Конститутсияи мамлакат, ҷой дода шудаанд. Маҳз тавассути онҳо имрӯз дар ҷомеа сатҳи муайяни иштироки баробари сокинони мамлакатамон дар ҳаёти ҷамъиятӣ ба даст оварда шудааст. Муаллиф ин масъалаҳоро бо ҷалби маводҳои бешумор таърихӣ оморӣ мавриди баррасӣ қарор додааст.

Аз мавқеи баҳодиҳии малакаи пажӯишии муаллиф он чиз қобили зикр аст, ки ӯ аввалан тағйири мундариҷаи амалҳои марбут ба таъмини адолати иҷтимоиро дар Тоҷикистони соҳибистиқлол дар муқоиса бо давраҳои пештараи давлатдории тоҷикон нишон додааст. Бинобар ин рӯи ӯ ба таърихи афкори иҷтимоӣ таҷрибаи давлатдории тоҷикон дар масири таърих танҳо ба хотири нишон додани додаҳои сирф таърихӣ нест, балки бо ин ӯ таҳаввули ҳадафу муҳтавои ҳуди амалҳои марбут ба таъмини адолати иҷтимоиро қилвагар месозад. Масалан, аз ин нигоҳ таҳлили анҷомдодаи муаллиф оид ба хусусияти низоми иҷтимоии даврони шӯравии Тоҷикистон ва сабабҳои ба мушкилот рӯ ба рӯ шуданаш хеле ҷолиб ва амиқназарона руи кор омадааст. Ҳамчунин он чиз ҷолиби таваҷҷуҳ аст, ӯ омили ҳамаи ин дигаргуниҳоро дар тағйирёбии моҳияти муносибатҳои ҷамъиятӣ мебинад.

Ба сифати дастоварди дигари навҷӯёнаи муаллиф онро ҳам қайд бояд кард, ки ӯ адолати иҷтимоиро танҳо на ҳамчун меъёри инсонгароёнаи муносибатҳои ҷамъиятӣ, балки амалу тадбирҳои воқеии бо ченакҳои мушаххас санҷидашаванда мавриди баррасӣ қарор медиҳад. Мизони яке аз чунин ченакҳои мушаххаси санҷидашавандаро муаллиф дар талошҳои низоми ҷамъиятӣ баҳри мувафақшавӣ ба коҳиши нобаробарӣҳои иҷтимоӣ мебинад.

Ҳамин тавр, рисолаи пешниҳодшаванда гувоҳи дорои салиҷаи баланди таҳлили масоили иҷтимоӣ будани муаллиф аст. Муаллиф зимни таҳлили масъалаҳои мустақилияти қазоваткуниро аз худ пайваста нишон медиҳад ва барои исботи фикр далелҳои мӯътамадро мисол меорад. Бинобар ҳамчун мушовири илмии муаллиф таъкид менамоем, ки диссертатсияи Назар Мумин дар мавзӯи «Адолати иҷтимоӣ дар назария ва амалияи ҳаёти ҷамъиятӣ» кори илмии таҳассусии анҷомёфта буда, ба меъёрҳои "Низомнома оид ба тартиби додани дараҷа ва унвонҳои илмӣ"-и ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо Қарори Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 ноябри соли 2016, таҳти №505 тасдиқ
шудааст, ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он сазовори додани дараҷаи
илмии доктори илмҳои фалсафа аз рӯи ихтисоси 09.00.11 – фалсафаи
иҷтимоӣ мебошад.

Роҳбари илмӣ

доктори илмҳои фалсафа, профессор

Узви вобастаи АМИТ

Усмонзода Х.У.

Усмонзода Х.У. ро тасдиқ мекунам.

Муҳри Шӯбаи кадрҳо 31.11.2016

